

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 20 päivänä huhtikuuta 2020

253/2020

Laki

työtapaturma- ja ammattitautilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) 115 §:n 2 momentti,
muutetaan 2 §:n 1 momentti, 250 §, 252 §:n 2 momentti, 255 §:n 1 ja 4 momentti,
257 §:n 4 momentti ja 286 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 2 §:n 1 momentti
osaksi laissa 93/2016, sekä

lisätään lakiin uusi 255 a ja 275 a § seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *työntekijällä* henkilöä, johon 8 ja 9 §:n mukaan sovelletaan tätä lakia;
- 2) *yrittäjällä* henkilöä, johon 188–190 §:n mukaan sovelletaan tätä lakia;
- 3) *vahingolla* 15 §:ssä tarkoitetun vahinkotapahtuman seurausta;
- 4) *vakuuttamattomalla työllä* työtä, jota tekevää työntekijää työnantaja ei ole vastoin 3 §:n 1 momenttia vakuuttanut, ja työtä, jota tekevää työntekijää työnantaja ei ole 3 §:n 2 momentin nojalla velvollinen vakuuttamaan;
- 5) *pakollisella vakuutuksella* 3 §:n mukaista vakuutusta;
- 6) *vahingoittuneella* henkilöä, jolle on sattunut 15 §:ssä tarkoitettu vahinkotapahtuma;
- 7) *EU:n sosiaaliturva-asetuksilla* sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 833/2004 ja sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 987/2009;
- 8) *tietosuoja-asetuksella* luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus);
- 9) *kolmannella valtiolla* valtiota, johon ei sovelleta EU:n sosiaaliturva-asetuksia eikä Suomea sitovaa sosiaaliturvasopimusta, jossa on työtapaturmia ja ammattitauteja koskevia määräyksiä;
- 10) *vanhuuseläkkeellä* työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä mainittujen lakien mukaista vanhuuseläkettä, työntekijän eläkelain voimaantulolain (396/2006) 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua aikaisemman lainsäädännön mukaista vanhuuseläkettä, kansaneläkelain (568/2007) mukaista vanhuuseläkettä sekä niitä vastaavaa ulkomailta maksettavaa eläkettä;

11) *työkyvyttömyyseläkkeellä* työntekijän eläkelain 3 §:ssä mainittujen lakien mukaista toistaiseksi myönnettyä täyttä työkyvyttömyyseläkettä ja työuraeläkettä, kansaneläkelaisa tarkoitettua toistaiseksi myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä, työntekijän eläkelain voimaanpanolain 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuun aikaisempaan lainsäädäntöön perustuvaa täyttä työkyvyttömyyseläkettä, kansaneläkelain voimaanpanosta annetun lain (569/2007) 1 §:n 3 momentissa tarkoitettuun aikaisempaan lainsäädäntöön perustuvaa työkyvyttömyyseläkettä ja niitä vastaavaa ulkomailta maksettavaa eläkettä, sekä työntekijän eläkelain voimaanpanolain 24 §:n 2 momentissa tarkoitettua luopumistukea, joka otetaan huomioon työntekijän eläkelain 92 §:n 2 momentissa tarkoitettuna eläkkeenä.

— — — — —

250 §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Tietosuoja-asetuksessa tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole tietosuoja-asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että vakuutuslaitos rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

252 §

Vakuutuslaitoksen ja muutoksenhakuelimen oikeus saada tietoja

Pyydetäessä työnantajalta korvausasian käsittelyä varten tarvittavia tietoja, työnantajalle saa ilmoittaa vain ne vahingoittunutta koskevat salassa pidettävät tiedot, jotka ovat välttämättömiä työnantajalta pyydettyjen tietojen yksilöimiseksi.

— — — — —

255 §

Vakuutuslaitoksen oikeus antaa tietoja

Vakuutuslaitoksella on oikeus sen lisäksi, mitä julkisuuslaissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa tämän lain toimeenpanoon perustuvia tietoja seuraavasti:

1) asianomaiselle viranomaiselle ja toimielimelle ne tiedot, jotka ovat välttämättömiä Suomea sitovan sosiaaliturvasopimuksen taikka sosiaaliturvaa koskevan kansainvälisen säädöksen mukaisten tehtävien toimeenpanossa;

2) ministeriölle, Verohallinnolle ja lakisääteistä sosiaalivakuutusjärjestelmää hoitavalle laitokselle tai yhteisölle, jonka hoidettavaksi kuuluvaan sosiaaliturvaetuuteen tämän lain mukainen korvaus vaikuttaa, tämän lain mukaista korvausta saaneen henkilön henkilötunnus ja muut yksilöintitiedot, tiedot maksetuista korvauksista, tiedot työnantajasta ja muut näihin rinnastettavat tiedot, jotka ovat välttämättömiä sosiaaliturvaan kohdistuvien rikosten ja väärinkäytösten selvittämiseksi suoritettavaa henkilötietojen yhdistämistä ja muuta kertaluonteista valvontatointia varten, sekä poliisi- ja syyttäjäviranomaiselle edellä mainitut tiedot, jotka ovat välttämättömiä rikosten selvittämistä ja syytteen esittämistä varten;

3) toiselle lakisääteistä vakuutustoimintaa harjoittavalle vakuutuslaitokselle, Liikennevakuutuskeskukselle ja Potilasvakuutuskeskukselle välttämättömät tiedot sen selvittämiseksi, mikä on näiden vastuu samasta vahingosta;

4) toiselle vakuutuslaitokselle ja vahingonaiheuttajalle tiedot, jotka ovat välttämättömiä tämän lain mukaista vakuutustoimintaa harjoittavan vakuutuslaitoksen takautumisoi-
keuden toteuttamiseksi;

5) luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle vakuutuksenottajaan ja vakuutamisvelvolliseen tämän lain perusteella kohdistuvasta ulosottokelpoisesta saatavastaan;

6) 252 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettulle terveydenhuollon toimintayksikölle ja itsenäiselle ammatinharjoittajalle vahingoittunutta koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä maksusitoumuksen antamiseksi tai vakuutuslaitoksen pyytäessä asiantuntijalausuntoa korvausasian ratkaisemiseksi;

Sen estämättä, mitä 2 ja 3 momentissa säädetään, vakuutusyhtiö voi kuitenkin luovuttaa 2 momentissa tarkoitettulle yritykselle sekä käyttää muussa vakuutustoiminnassaan vakuutuksenottajaa koskevia asiakaspalvelua, asiakassuhteen hoitoa ja muuta asiakashallintaa varten tarpeellisia tietoja, jollei tietosuoja-asetuksesta muuta johdu. Tällaisia ovat tiedot vakuutuksenottajana olevan työnantajan tai yrittäjän nimestä, henkilö-, yritys- ja yhteisö- sekä asiakastunnuksesta, yhteystiedot, tiedot yrityksen omistussuhteista ja tämän lain mukaisista vakuutusjärjestelyistä ja niiden perusteena olevasta palkkasummasta sekä näihin tietoihin rinnastettavat asiakashallintaan liittyvät tiedot.

255 a §

Vakuutusyhtiön oikeus antaa tietoja vakuutusyhtiöihin ja Liikennevakuutuskeskukseen kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemiseen

Jollei tietosuoja-asetuksesta muuta johdu, vakuutusyhtiöllä on oikeus sen lisäksi, mitä julkisuuslaissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa tämän lain toimeenpanoon perustuvia vakuutusyhtiölain 30 luvun 3 a §:ssä tarkoitettuja tietoja toiselle vakuutusyhtiölle ja Liikennevakuutuskeskukselle vakuutusyhtiöön tämän lain toimeenpanon yhteydessä kohdistuneista rikoksista vakuutusyhtiöihin ja Liikennevakuutuskeskukseen kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemiseen liittyvän tärkeän edun vuoksi.

Vakuutusyhtiö voi 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa antaa vain tietoja, jotka ovat välttämättömiä kyseessä olevan tehtävän suorittamiseksi.

Oikeuteen käsitellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja tietoja sovelletaan mitä vakuutusyhtiölain 30 luvun 3 a §:ssä säädetään vakuutusyhtiön oikeudesta käsitellä tietoja rikoksista ja rikosepäilyistä.

257 §

Vakuutuslaitoksen velvollisuus antaa tietoja Tapaturmavakuutuskeskukselle

Sen lisäksi, mitä salassapidosta julkisuuslaissa ja tässä laissa säädetään, 235 ja 236 §:ssä Tapaturmavakuutuskeskukselle säädettyjen tehtävien hoitamiseksi saadut henkilötiedot on pidettävä salassa eikä niitä saa käyttää tai luovuttaa käytettäväksi vakuutettua koskevaan päätöksentekoon muissa kuin 262 §:n 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

275 a §

Päätöksen koneellinen allekirjoittaminen

Vakuutuslaitoksen tämän lain perusteella antama päätös voidaan allekirjoittaa koneellisesti.

— — — — —
Edellä 1 momentista poiketen:

- 1) tapaturmavakuutuslain mukaista tapaturmaeläkettä ja haittarahaa ei voida enää tämän lain tultua voimaan vaihtaa niiden pääoma-arvoa vastaavaksi pääomaksi;
 - 2) ennen tämän lain voimaantuloa ilmenneeseen ammattitautiin, jota koskeva korvausasia on tullut vireille lain tultua voimaan, sovelletaan 32 §:ää;
 - 3) IV ja VIII osan säännöksiä sovelletaan myös ennen tämän lain voimaantuloa sattuneisiin vahinkotapahtumiin;
 - 4) 39–42 §:ää sovelletaan myös 1 päivänä tammikuuta 2005 alkaen sattuneisiin vahinkotapahtumiin;
 - 5) 35 luvun säännöksiä sekä 275 ja 275 a §:ää sovelletaan myös ennen 1 päivää tammikuuta 2016 sattuneisiin työtapaturmiin ja ammattitauteihin.
- — — — —

Tämä laki tulee voimaan 20 päivänä huhtikuuta 2020.

Helsingissä 17 päivänä huhtikuuta 2020

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen